

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 09 czerwca 2015 roku (data prezentaty) złożonym do Sądu Rejonowego w Przemyślu G. D. działająca przez opiekuna prawnego M. J. (1) wniosła o ustalenie, że zawarta pomiędzy G. D. a (...) S.A. z siedzibą w W. umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych z dnia 26 maja 2014r. nr (...) jest nieważna. W uzasadnieniu podniesiono, że w dniu 26 maja 2014 roku całkowicie ubezwłasnowolniona G. D. zawarła z (...) S.A. z siedzibą w W. umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych nr (...). Nadmieniono, że G. D. postanowieniem Sądu Okręgowego w Przemyślu została ubezwłasnowolniona całkowicie, a postanowieniem Sądu Rejonowego w Przemyślu opiekunem prawnym została M. J. (2). Wskazano, że M. J. (1) nie wiedziała nic o zawarciu umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych przez G. D. o czym dowiedziała się gdy otrzymała zawiadomienie z ZUS o dokonywaniu potrąceń z emerytury G. D. w związku z tą umową. Następnie podkreślono, że po skontaktowaniu się z (...) S.A. dowiedziała się, że sprzedali oni swoją wierzycielność firmie windykacyjnej U. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W.. Następca prawny złożył do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie pozew w postępowaniu elektronicznym i został tam wydany nakaz zapłaty o sygn. akt VI Nc-e 353049/15. Na podstawie tego nakazu zapłaty prowadzone jest postępowanie egzekucyjne przez Komornika w W.. Wniesiono również o zabezpieczenie powództwa przez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Warszawie R. W. w sprawie o sygn.. KM 73582/15 do czasu prawomocnego zakończenia przedmiotowej sprawy (pozew- k.2-4).

Postanowieniem z dnia 15 lipca 2015 roku Sąd Rejonowy w Przemyślu w sprawie I C 809/15 udzielił powódce G. D. zabezpieczenia poprzez zawieszenie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika S. przy Sądzie Rejonowym w Warszawie R. W. w sprawie o sygn.. KM 73582/15 (postanowienie – k.21).

W odpowiedzi na pozew z dnia 03 sierpnia 2015 r. (...) S.A. w W. wniosła o przekazanie sprawy według właściwości do tut. Sądu. Jednocześnie wniesiono o zobowiązanie powódki do sprecyzowanie przeciwko jakiemu podmiotowi wytacza powództwo czy jest to (...) S.A. oddział w Polsce czy też powódce chodziło o inną spółkę. Podniesiono również brak legitymacji procesowej biernej po stronie (...) S.A. gdyż wierzycielność dotycząca spornej umowy została zbyta na rzecz U. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty a wraz ze zbyciem wierzycielności na nabywcę przechodzą wszelkie prawa i obowiązki z niej wynikające w tym prawo do żądania unieważnienia umowy której dotyczy dochodzona wierzycielność. Nadto wniesiono, w sytuacji gdyby umowa była zawarta z (...) S.A. wniesiono o oddalenie powództwa w całości z powodu rozwiązania spornej umowy gdyż nie funkcjonuje ona w obrocie prawnym. Nadto wniesiono o oddalenie powództwa z uwagi na fakt, iż powódka nie udowodniła że umowa została zawarta w stanie wyłączającym świadome podejmowanie decyzji i nie była to umowa należąca do umów powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego. Wniesiono również o zasądzenie kosztów postępowania według norm przepisanych (k.26).

Postanowieniem z dnia 21 października 2015 roku Sąd Rejonowy w Przemyślu przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla m. st. Warszawy w Warszawie (k.47).

Postanowieniem z dnia 09 września 2016 roku Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie zawiesił postępowanie w sprawie (k.70).

Postanowieniem z dnia 03 grudnia 2015 roku Sąd Rejonowy w Przemyślu zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w Przemyślu z dnia 22 listopada 2012r. w ten sposób, że w miejsce dotychczasowego opiekuna prawnego całkowicie ubezwłasnowolnionej G. D. ustanowił opiekuna prawnego w osobie M. M. (k.74).

Pismem procesowym z dnia 27 czerwca 2017 roku (data prezentaty) M. D. – syn G. D. złożył wniosek o podjęcie zawieszono postępowania wskazując, że jest spadkobiercą G. D. która zmarła w dniu 31 marca 2016r. Wniósł o podjęcie i kontynuowanie procesu wszczętego przez G. D. (k.84).

Postanowieniem z dnia 26 lipca 2017r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie na podstawie art. 174 § 1 pkt. 1 k.p.c. zawiesił postępowanie w sprawie i podjął postępowanie z udziałem następców prawnych zmarłej G. D. w osobie M. D. (k.87).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Postanowieniem z dnia 11 maja 2011 roku Sąd Okręgowy w Przemyślu ubezwłasnowolnił całkowicie z powodu choroby psychicznej i pijaństwa G. D..

(dowód: kserokopia postanowienia SO w Przemyślu z dnia 11.05.2011r. – k.5)

Postanowieniem z dnia 22 listopada 2012r. Sąd Rejonowy w Przemyślu ustanowił opiekuna prawnego dla ubezwłasnowolnionej całkowicie G. D. w osobie M. J. (1).

(dowód: postanowienie z dnia 22.11.2012r. – k.6)

Następnie w dniu 26 maja 2014 roku G. D. zawarła z operatorem sieci komórkowej O. umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych nr (...).

(twierdzenia powoda)

Pozwem z dnia 25 lutego 2015 roku złożonym do Sądu Rejonowego w Lublinie, U. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od G. D. kwoty 4.104,41 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. W uzasadnieniu wskazano, że w dniu 17 lutego 2015 roku (...) S.A. oraz U. Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty zawarły umowę ramową przelewu wierzytelności na podstawie której strony ustaliły warunki przelewu wierzytelności. Na podstawie w/w umowy (...) S.A. zbyła przysługującą jej wierzytelność wobec G. D. na rzecz Funduszu.

(dowód: pozw – k.8)

Nakazem zapłaty z dnia 27 lutego 2015r. wydanym w postępowaniu upominawczym Sąd Rejonowy Lublin - Zachód w Lublinie w osobie referendarza sądowego nakazał pozwanemu zapłacić wskazaną w pozwie kwotę w terminie dwóch tygodni lub wnieść w tym terminie sprzeciw.

(dowód: nakaz zapłaty – k.10)

Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Woli w Warszawie R. W. prowadził postępowanie egzekucyjne przeciwko G. D. pod sygn. KM 73582/15.

(dowód: twierdzenia powoda, pismo ZUS – k.11)

W dniu 31 marca 2016r. G. D. zmarła. Jedynym spadkobiercą G. D. został jej syn M. D..

(dowód: kserokopia aktu poświadczenia dziedziczenia – k.85)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych wyżej dokumentów tudzież ich kserokopii – z niżej wymienionym wyjątkiem - albowiem żadna ze stron nie zakwestionowała ich prawdziwości, a Sąd analizując zebrany w sprawie materiał dowodowy nie dopatrywał się okoliczności mogących skutkować powstaniem wątpliwości co do ich prawdziwości. Nadto powyżej opisany stan faktyczny w całości nie był sporny pomiędzy stronami. Wszystkie powołane okoliczności Sąd mógł zatem uznać za ustalone już na zasadzie art. 229 i 230 k.p.c. Zgodnie z art. 229 k.p.c. nie wymagają dowodu fakty przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną, jeżeli przyznanie nie budzi wątpliwości co do swej zgodności ze stanem rzeczywistym, a w myśl art. 230 k.p.c., gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może fakty te uznać za przyznane.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie i zostało oddalone.

Zgodnie z art. 189 k.p.c. ustalenia przez Sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa może żądać każdy, kto wykaże interes prawny.

Przepis ten wprowadza istnienie interesu prawnego jako materialnoprawnej podstawy zasadności powództwa o ustalenie. Powództwo o ustalenie zmierza do usunięcia stanu niepewności w łączącym strony stosunku prawnym. Utrwalony jest pogląd w literaturze i orzecznictwie Sądu Najwyższego, iż powód nie ma takiego interesu, gdy na innej drodze niż powództwo o ustalenie możliwe jest uzyskanie dalej idącego rozstrzygnięcia. Powództwo o ustalenie nie może bowiem służyć uzyskaniu dowodów niezbędnych do realizacji konkretnych roszczeń bądź ustaleniu stanu prawnego dla takiej realizacji. Dlatego powszechnie przyjmuje się, że nie istnieje interes prawny w ustaleniu, jeżeli możliwa jest realizacja konkretnego roszczenia wynikającego z łączącego strony stosunku prawnego (por. np. wyrok z dnia 1 grudnia 1983 r., I PRN 189/83, OSNCP 1984 z. 7, poz. 121; wyrok z dnia 11 października 1985 r., II CR 302/85, OSNCP 1986 z. 10, poz. 155; uchwała z dnia 17 czerwca 1987 r., III PZP 19/87, OSNCP 1988 z. 10, poz. 132). Wówczas bowiem stan niepewności może być usunięty przez realizację konkretnego roszczenia w powództwie o świadczenie. Konieczne jest jednak, aby możliwość realizacji takiego roszczenia wyczerpywała w całości interes prawny w ustaleniu. Takiego wyczerpania interesu prawnego z reguły nie ma w sytuacji, gdy ustalenie istnienia stosunku prawnego ma usunąć stan niepewności na przyszłość względem różnych roszczeń, które mogą być realizowane, a jeszcze nie są określone – skonkretyzowane (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 1992 roku, II CZP 131/92, niepublikowane). Co istotne interes prawny jest zachowany w sytuacji, gdy istnieje niepewność co do stosunku prawnego lub prawa, czemu dał wyraz Sąd Apelacyjny z P. (wyrok z 20 kwietnia 2006 r. o sygn. I ACa 1221/05). Dana niepewność musi stanowić jednak realne zagrożenie dla sfery praw.

Reasumując skuteczne powołanie się na interes prawny wymaga wykazania, że oczekiwane rozstrzygnięcie wywoła takie skutki w stosunkach między stronami, w następstwie których ich sytuacja prawna zostanie określona jednoznacznie i tym samym wyeliminowane zostanie, wynikające z błędnego przekonania co do przysługiwania powodowi określonych uprawnień, ryzyko naruszenia jego praw. W przypadku, gdy dojdzie już do naruszenia prawa, w związku z którym przysługuje powodowi roszczenie o świadczenie (danie, czynienie, zaniechanie, znoszenie), wyłączona jest możliwość skutecznego wystąpienia z powództwem o ustalenie, skoro sfera podlegająca ochronie jest w takiej sytuacji szersza, a rozstrzygnięcie o różnicy zdań w stanowiskach stron nabiera charakteru przesłankowego. Wyrok tylko ustalający istnienie stosunku prawnego nie zapewni, bowiem wówczas ostatecznej ochrony prawnej, ponieważ nie jest – w przeciwieństwie do wyroków zasadzających – wykonalny na drodze egzekucji sądowej

Interes prawny zachodzi zatem, jeżeli sam skutek, jaki wywoła uprawomocnienie się wyroku ustalającego, zapewni powodowi ochronę jego prawnie chronionych interesów, czyli definitywnie zakończy spór istniejący lub prewencyjnie zapobiegnie powstaniu takiego sporu w przyszłości.

Powyższe określenie interesu prawnego znalazło poparcie w licznym orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz Sądów Apelacyjnych oraz piśmiennictwie. Należy się przy tym zgodzić ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, iż wyłącznie interes prawny jest decydujący dla korzystania z formy powództwa o ustalenie prawa lub stosunku prawnego (orzeczenie SN z 30 grudnia 1968 r., III CZP 103/68, OSNPC 1969, nr 5, poz. 85). Interes prawny musi istnieć obiektywnie, aby uzasadniać żądanie ustalenia prawa lub stosunku prawnego. Jak słusznie wskazał T. E. w swoim komentarzu do kodeksu postępowania cywilnego interes prawny – jako interes dotyczący szeroko rozumianych praw i stosunków prawnych istnieje wówczas, gdy istnieje niepewność tego prawa lub stosunku prawnego, z przyczyn faktycznych lub prawnych (Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego pod redakcją T. Erecińskiego, str. 359-360).

Artykuł 189 k.p.c. nie znajdzie zastosowania, jeżeli przepisy szczególne przewidują odrębne powództwa, których treścią jest ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa (np. o ustalenie nieistnienia małżeństwa

- art. 2 k.r.o.; o ustalenie wygaśnięcia stosunku alimentacyjnego - art. 138 k.r.o., czy o usunięcie niezgodności z art. 10 u.k.w.h.); powództwa o ukształtowanie (np. powództwo o ustalenie ojcostwa - art. 64 k.r.o.) lub właściwość trybu nieprocesowego dla ustalenia stosunku prawnego lub prawa (np. stwierdzenie sukcesji praw spadkowych - art. 669-679 czy stwierdzenie nabycia prawa przez zasiedzenie - art. 609-610). Przesłanka interesu prawnego, jako merytoryczna, może być badana przez sąd dopiero po uprzednim ustaleniu dopuszczalności drogi sądowej w sprawach cywilnych.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, w ocenie Sądu, powód nie wykazał, istnienia po jego stronie interesu prawnego, w ustaleniu, że zawarta pomiędzy G. D. a (...) S.A. z siedzibą w W. umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych z dnia 26.05.2014r. jest nieważna. Ja ustalono w przedmiotowej sprawie komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy – Woli w Warszawie R. W. prowadzi postępowanie egzekucyjne (KM 73582/15) na podstawie tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 27 lutego 2015r.

W związku z powyższym M. D. – spadkobiercy G. D. przysługuje powództwo przeciwegzekucyjne z art. 840 k.p.c. Możliwość wystąpienia z takim żądaniem czyni powództwo o ustalenie bezzasadnym z uwagi na brak interesu prawnego, co skutkowało jego oddaleniem.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c., nie obciążając powoda kosztami procesu. Przepis ten ustanawia zasadę słuszności, będącą odstępstwem od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Jest rozwiązaniem szczególnym, niepodlegającym wykładni rozszerzającej, wykluczającym stosowanie wszelkich uogólnień, wymagającym do swego zastosowania wystąpienia wyjątkowych okoliczności. Nie konkretyzuje on pojęcia wypadków szczególnie uzasadnionych, pozostawia ich kwalifikację, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności danej sprawy, sądowi (postanowienie SN z dnia 20 grudnia 1973 r., II CZ 210/73). Do okoliczności branych pod uwagę przez sąd przy ocenie przesłanek zastosowania dyspozycji omawianego przepisu według doktryny zaliczyć można nie tylko te związane z samym przebiegiem postępowania, lecz także dotyczące stanu majątkowego i sytuacji życiowej strony. Rozstrzygnięcie o kosztach zgodnie z art. 102 nie wymaga wniosku strony przegrywającej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak na wstępie.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć powodowi z pouczeniem.